

Onderwerp Beantwoording vragen ex art. 41 RvO CDA over eenzaamheid onder
ouderen

Steller J. Bruining en M. Boxem

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 78 99 Bijlage(n) 1 Ons kenmerk 6601515
Datum 11-10-2017 Uw brief van 20-9-2017 Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij doen wij u toekomen ons antwoord op de door de heer M. Bolle van de CDA-fractie gestelde schriftelijke vragen ex art. 41 RvO over eenzaamheid onder ouderen.

De brief van de vragensteller treft u als bijlage aan.

In de brief van de heer Bolle wordt het probleem van eenzaamheid geschetst aan de hand van cijfers. Dit probleem wordt door het college herkend en wij delen dat dit om actie vraagt. Om die reden voeren wij hierop beleid, dat overeenkomt met de aanpak van Rotterdam waar het CDA naar refereert. In deze brief gaan we nader in op ons actieprogramma waarmee we eenzaamheid in Groningen tegengaan.

Vraag 1: Heeft het college inzicht in het aantal eenzame ouderen in de stad?
Uit recent¹ onderzoek van GGD Groningen blijkt dat van de 65-plussers in de stad 9,9% ernstig tot zeer ernstig eenzaam is. Van de 75-plussers is 10,2% ernstig tot zeer ernstig eenzaam. GGD Groningen heeft in haar jeugdgezondheidsmonitor geen vragen opgenomen over eenzaamheid. Wel blijkt uit de gezondheidsmonitor volwassenen van de GGD Groningen dat in de stad 5,7% van de 19- t/m 34-jarigen (zeer) ernstig eenzaam is. Als we kijken naar volwassenen blijkt dat van de 35-49 jarigen 6,9% (zeer) ernstig eenzaam is. En van de 50-64 jarigen 11,9%, waarmee dit de groep is waar eenzaamheid het meest voorkomt. Gezien de bovenstaande cijfers beperken we ons in Groningen niet alleen tot een aanpak gericht op ouderen.

¹ Het onderzoek is uitgevoerd in het najaar van 2016 en de resultaten ervan zijn beschikbaar sinds mei 2017. Het rapport gezondheidsmonitor volwassenen, met daarin de regionale cijfers, is terug te vinden op de website van de GGD Groningen. Eind dit jaar verwachten we cijfers van GGD Groningen van eenzaamheid onder ouderen, de cijfers daarvan komen overeen met de cijfers in deze brief.

Vraag 2: Hoe wordt eenzaamheid in het algemeen en specifiek voor ouderen momenteel aangepakt in Groningen?

Afgelopen week heeft Humanitas in de stad verschillende activiteiten georganiseerd in het kader van de landelijke week tegen eenzaamheid. Zie https://www.humanitas.nl/afdeling/Groningen_Stad/activiteiten/weektegen_eenzaamheid/. Het voorlichten van vrijwilligers over het thema eenzaamheid was hierbinnen één van de activiteiten. Humanitas beschikt sinds drie jaar over getrainde netwerkvrijwilligers. Deze vrijwilligers ondersteunen mensen bij het verstevigen en/of uitbreiden van hun sociale netwerk. Dit gebeurt samen met de mensen via een methodische aanpak. Ook subsidiëren we bij Humanitas diverse maatjesprojecten bij doelgroepen waar gevoelens van eenzaamheid een rol spelen, zoals:

- Vriendschappelijk huisbezoek aan ouderen
- Maatjes voor jongeren
- Vrijwilligers die zwaar belaste mantelzorgers ondersteunen
- Maatjes voor mensen met een psychiatrische achtergrond
- Vriendschapskringen voor mensen met een verstandelijke beperking
- Maatjes voor statushouders.

Verder subsidieert de Gemeente Broez'n in de buurt. Dit is een project van de MJD waarin getrainde, vaak oudere vrijwilligers, per wijk huisbezoeken brengen aan ouderen. Zij bespreken allerlei relevante thema's zoals zingeving, participatie, sociale relaties, bewegen, gezondheid, veiligheid, wonen. Eenzaamheid is daarbij een van de gespreksonderwerpen. De resultaten van de huisbezoeken worden teruggekoppeld aan en gedeeld met het desbetreffende WIJ-team in de wijk. Gezamenlijk kijkt men dan naar passende interventies voor de gesignaleerde problemen. WIJ Groningen werkt zelf ook actief mee aan de lokale aanpak van eenzaamheid door diverse activiteiten te organiseren voor jongeren, volwassenen en ouderen. Een voorbeeld hiervan is WIJ Vinkhuizen, waar een groep vrouwen (vrouwkracht) en een groep mannen (mankracht) activiteiten met elkaar organiseert om eenzaamheid tegen te gaan. Ook andere organisaties nemen initiatieven; in de Oosterpark organiseert het Leger des Heils in samenwerking met WIJ een koffieochtend voor eenzame mensen. Daarnaast is eenzaamheid een thema waar ook veel kerken mee bezig zijn. Tot slot organiseert Groningen Plus ook veel activiteiten voor/door met ouderen.

Movisie heeft onlangs een kennisdossier uitgebracht waarin zij werkzame interventies beschrijft.² Daarin concludeert Movisie dat de aanpak van eenzaamheid complex is en vraagt om maatwerk en volharding. Om die reden willen we in Groningen eenzaamheid op een duurzame en systematische manier op lokaal niveau blijven aanpakken. Humanitas is in opdracht van de gemeente de komende drie jaren de kartrekker in Stad om gezamenlijk met diverse partijen een duurzame lokale aanpak tegen

² Zie: https://www.movisie.nl/sites/default/files/alfresco_files/Infographic-wat-werkt-bij-eenzaamheid%20%5BMOV-10927853-1.0%5D.pdf

eenzaamheid verder vorm te geven. Dit gebeurt onder de noemer Groningse Coalitie Erbij. Er is inmiddels een koplopers-groep geformeerd die het netwerk-tegen-eenzaamheid gaat uitbreiden en een actueel overzicht van de lokale initiatieven en interventies tegen eenzaamheid te maken met als doel deze verder te verbinden en te versterken.

In de gesprekken met de instellingen die we subsidiëren krijgen we vaak verhalen terug over wat de verschillende projecten betekenen voor mensen. Dat zijn vaak mooie verhalen over de kracht van en de behoefte aan wederkerigheid, zingeving en contact van mens-tot mens. Ook zien we in de rapportages van instellingen dat er veel vraag is naar vrijwilligers die als maatje willen functioneren en dat die maatjes contacten door de deelnemers gewaardeerd worden.

Vraag 3: Wat zijn de resultaten van het gevoerde beleid?

Zie het antwoord bij vraag 2

Vraag 4: Is het college bekend met de aanpak van Rotterdam? Zo ja, is het college bereid om de mogelijkheden te bekijken om een dergelijk actieprogramma op te starten?

Met de aanpak zoals in Rotterdam is het college bekend. Groningen beschikt over een vergelijkbaar actieprogramma met onder andere de Groningse coalitie en de aanpak van Humanitas, zoals beschreven in het antwoord op vraag 2.

Wij gaan ervanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Peter den Oudsten".

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Peter Teesink".

de secretaris,
Peter Teesink



Schriftelijke vragen CDA over eenzaamheid onder ouderen

Aan: het college van B&W Groningen
Betreft: eenzaamheid onder Groningse ouderen
Datum: 20 september 2017

Geacht College,

In Nederland hebben meer dan 38 procent van de Nederlanders te maken met eenzaamheid. 75-plussers zijn qua leeftijdsgroep het meest eenzaam (meer dan 10%). Vanaf deze leeftijd neemt de eenzaamheid alleen maar toe.¹

Het CDA is van mening dat we de strijd met eenzaamheid aan moeten gaan omdat wij waarde hechten aan een samenleving waarin iedereen meedoet en het gevoel heeft om erbij te horen.

Onlangs werd duidelijk dat Rotterdam zeer succesvol beleid voert om eenzaamheid te bestrijden. Eenzaamheid onder ouderen neemt daar af. De afgelopen jaren kregen ruim 8000 75-plussers bezoek van vrijwilligers.² Het maakt onderdeel uit van het in 2014 gestarte actieprogramma om eenzaamheid onder ouderen tegen te gaan.

Het CDA ziet graag dat er in Groningen een soortgelijke strategie wordt ontwikkeld en heeft daarom de volgende vragen:

1. Heeft het college inzicht in het aantal eenzame ouderen in de stad?
2. Hoe wordt eenzaamheid in het algemeen en specifiek voor ouderen momenteel aangepakt in Groningen?
3. Wat zijn de resultaten van het gevoerde beleid?
4. Is het college bekend met de aanpak van Rotterdam? Zo ja, is het college bereid om de mogelijkheden te bekijken om een dergelijk actieprogramma op te starten?

Hoogachtend,

René Bolle
CDA Groningen

¹ <https://www.samentegeneenzaamheid.nl/eenzaamheid/feiten-en-cijfers>

² <https://nos.nl/artikel/2187541-rotterdamse-aanpak-eezaamheid-onder-ouderen-neeemt-af.html>